

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

03 aprilie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Iurie Diaconu,

Judecători – Ion Guzun și Liliana Catan,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de procurorul în Procuratura de Circumscripție Bălți, Liliana Pasat, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 28 noiembrie 2018, în cauza penală în privința lui

Țugui Radu XXX, născut la XXX, originar din XXX și domiciliat în XXX.

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 07.06.2018 pînă la 10.07.2018;

Instanța de apel de la 06.08.2018 pînă la 28.11.2018;

Instanța de recurs de la 01.02.2019 pînă la 03.04.2019.

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani din 10 iulie 2018, cauza fiind judecată în procedura prevăzută de art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, Țugui Radu a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 27, 145 alin. (1) Cod penal, stabilindu-i pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 7 ani, cu executare în penitenciar de tip închis.

Acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Țurcan Gheorghii, s-a admis parțial.

S-a încasat de la Țugui Radu în beneficiul lui Țurcan Gheorghii suma de 5 658, 57 lei cu titlu de prejudiciu material, suma de 50 000,00 cu cu titlu de prejudiciu moral.

Solicitarea procurorului privind încasarea de la Țugui Radu în beneficiul statului suma de 11 358, 07 lei în calitate de cheltuieli judiciare, s-a respins ca neîntemeiată.

2. Pentru a se pronunța, instanța de fond a constatat că, Țugui Radu a fost condamnat pentru faptul că, dânsul, la 25.02.2018, aproximativ la ora 13.30, fiind în stare de ebrietate alcoolică avansată, se afla în locuința sa din satul XXX, raionul Rîșcani, împreună cu consăteanul Țurcan Gheorghii și consumau băuturi alcoolice.

În continuare, dat fiind faptul că, Țurcan Gheorghii refuzase să mai consume băuturi alcoolice, Țugui Radu, din motiv de ură și răzbunare, în scopul săvârșirii omorului lui Țurcan Gheorghii, acționând intenționat, adică dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările prejudiciabile, dorind în mod conștient survenirea acestor urmări, a luat în mână un cuțit de bucătărie și s-a năpustit asupra acestuia, care era așezat pe un pat, după care, cu putere i-a aplicat o lovitură de cuțit și l-a înfipt în partea stângă din față a cutiei toracice și anume în regiunea inimii.

Imediat, pentru a-și atinge scopul și a-și duce intenția până la capăt, Țugui Radu cu o intensitate puternică, a încercat să-l înfigă a doua oară pe Țurcan Gheorghii cu cuțitul în inimă, aplicându-i o nouă lovitură cu cuțitul, însă din motive independente de voința sa, nu și-a dus intenția până la capăt, deoarece victima de durere a astupat

locul primei lovituri, astfel încât a fost înfipt nu în inimă, dar în partea dorsală a mâinii stângi.

Dându-și seama de intenția lui Țugui Radu de a-l omorî, Țurcan Gheorghii dorind să iasă din locuință, s-a ridicat din pat, însă tot atunci i-a mai fost aplicată o lovitură cu cuțitul de către Țugui Radu, fiind din nou înfipt cu lama cuțitului în regiunea cutiei toracice.

Văzând că, Țurcan Gheorghii dorește să părăsească locuința, Țugui Radu l-a apucat de scurtă și înfrângându-i rezistența, i-a scos-o și tot atunci, în același scop, i-a mai aplicat o lovitură victimei cu lama cuțitului, în regiunea dreaptă a cutiei toracice, după care ultimul, opunând rezistență și apărându-se, a reușit să fugă, în curtea unui vecin, de unde a solicitat acordarea ajutorului medical de urgență și în scurt timp a fost internat în secția de reanimare a spitalului raional Rîșcani, astfel încât din motive independente de voința sa, Țugui Radu nu și-a dus intenția infracțională până la capăt.

Conform raportului de expertiză medico-legală nr.201827D0056 din 26.02.2018 lui Țurcan Gheorghii i-au fost cauzate leziuni corporale sub formă de plagă penetrantă de cuțit în regiunea anterioară a cavității toracice pe dreapta cu lezarea pleurei parietale, pneumotorax pe dreapta, plagă tăiată în regiunea anterioară a cutiei toracice pe stânga, plagă tăiată în regiunea dorsală a mâinii stângi, șoc traumatic de gradul I - 2, care corespund vătămarilor corporale grave, periculoase pentru viață.

3. Nefiind de acord cu sentința, procurorul a contestat-o cu apel, prin care a solicitat, casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie dispusă încasarea din contul inculpatului Țugui Radu a cheltuielilor judiciare în sumă de 11 358,07 lei

În motivarea temeiniciei apelului a declarat că, conform art. 227-229 Cod de procedură penală, cheltuielile de judecată cuprind sumele cheltuite în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală, iar plata acestora sunt suportate de condamnat sau sunt trecute în contul statului.

Legea permite ca cheltuielile judiciare să fie suportate de condamnați, însă instanța de judecată a respins acest lucru.

Instanța întemeindu-și refuzul în încasarea cheltuielilor judiciare, eronat a făcut trimitere la art. 143 alin. (2) Cod de procedură penală. Articolul menționat fiind modificat prin Legea nr.316 din 22.12.2017, în vigoare din 09.02.2018, prin care aliniatul 2, a fost abrogat.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 28 noiembrie 2018, a fost respins ca nefondat apelul procurorului cu menținerea sentinței prime instanțe.

4.1. Pentru a se pronunța, instanța de apel a menționat că, procurorul a contestat sentința doar în latura cheltuielilor judiciare.

Instanța de apel a considerat că, instanța de fond corect a trecut în contul statului cheltuielile judiciare în mărime de 11 358,07 lei, ori, acestea țin de efectuarea expertizelor judiciare.

Din materialele cauzei rezultă că, a fost efectuate expertize judiciare, fiind întocmit raportul de expertiză nr. 201827D0056 din 26.02.2018 în sumă de 320 lei f.d.59-60, nr. 201827D0057 din 26.02.2018 în sumă de 320 lei f.d.67-68, nr. 201806P0145 din 07.03.2018 în sumă de 420 lei f.d.76-78, nr. 201806P0146 din 05.03.2018 în sumă de 420 lei f.d.85-87, nr. 20180500072 din 27.03.2018 în sumă de

280 lei f.d.95-96, nr. 20180500071 din 27.03.2018 în sumă de 9 520 lei f.d. 107-1 10 și 41,72 lei pentru testarea aleooscopică, în sumă totală de 11 321,07 lei.

Instanța de apel a statuat că, expertiza medico-legală este o probă, care de rând cu celelalte probe acumulate pe parcursul urmăririi penale de către partea acuzării, au menirea a demonstra în instanță vinovăția inculpatului în comiterea faptei prejudiciabile imputate acestuia.

Sub acest aspect, instanța de apel a menționat obligația pozitivă a statului de a colecta probe necesare în vederea constatării faptei penale, identificării făptuitorului și implicit asumarea cheltuielilor aferente procesului din contul statului în cazul dat a cheltuielilor în sumă de 11321,07 lei pentru efectuarea expertizelor judiciare menționate mai sus.

În speță, autorul apelului, în cazul dat procurorul, a făcut o interpretare extensivă a dispozițiilor art. 227 Cod de procedură penală, care expres stabilește din ce sunt constituite cheltuielile judiciare și în special pct. 4) alin. (2) al respectivului articol cert stabilește, că în cazul efectuării unei expertize pot fi atribuite ca cheltuieli judiciare, doar sumele cheltuite pentru restituirea contravalorii obiectelor deteriorate sau nimicite în procesul de efectuare a expertizei și nicidecum însăși cheltuielile suportate integral pentru efectuarea unei expertize când aceasta are statutul de probă în procesul penal.

Instanța d apel a reținut că, argumentele invocate de către apelant în susținerea solicitării de încasare a cheltuielilor judiciare sunt neîntemeiate, deoarece dispozițiile art.143 alin.(1) Cod de procedură penală, prevăd că expertiza se dispune și se efectuează în mod obligatoriu pentru constatare circumstanțelor enumerate în aliniatul nominalizat, inclusiv și în cazul când prin alte probe nu poate fi stabilit adevărul în cauză (art.143 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală).

Tot aici, instanța de apel a considerat necesar de a face trimitere la prevederii alin. (3) art. 227 Cod de procedură penală, care stipulează că cheltuielile judiciare si plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate.

Drept urmare celor invocate, se indică că, în cazurile când expertiza a fost dispus de către organul de urmărire penală sau de către instanța de judecată la solicitare acuzatorului de stat, plățile necesare pentru efectuarea expertizei vor fi achitate din contul mijloacelor bănești a bugetului de stat, dar nu a inculpatului, după cum pledează procurorul

În concluzie, instanței de apel a considerat corectă soluția instanței de fond referitori trecerea cheltuielilor judiciare în contul statului.

5. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, procurorul, făcând trimitere la prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, declară recurs ordinar, prin care solicită casarea acesteia cu transmiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel în alt complet de judecată. Recurentul invocă dezacordul cu respingerea solicitării de a incasa de la inculpat a cheltuielilor judiciare în sumă de 11 358 lei. Totodată, procurorul axându-se la prevederile art. 227 alin. (1), (2), 229 alin. (1) Cod de procedură penală, consideră că, ar trebui de încasat de la inculpatul cheltuielile judiciare.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către procuror în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanța de fond ori de apel.

Recurentul a invocat ca temei de casare a deciziei instanței de apel art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Analizând temeiurile respective în raport cu motivele invocate în recursul declarat, Colegiul penal constată că acestea nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului.

În esență, recurentul critică decizia instanței de apel în partea respingerii încasării din contul inculpatului a cheltuielilor de judecată în mărime de 11 358 lei, suportate în cadrul efectuării raportului de expertiză judiciară nr. 201827D0056 din 26.02.2018 în sumă de 320 lei f.d.59-60, nr. 201827D0057 din 26.02.2018 în sumă de 320 lei f.d.67-68, nr. 201806P0145 din 07.03.2018 în sumă de 420 lei f.d.76-78, nr. 201806P0146 din 05.03.2018 în sumă de 420 lei f.d.85-87, nr. 20180500072 din 27.03.2018 în sumă de 280 lei f.d.95-96, nr. 20180500071 din 27.03.2018 în sumă de 9 520 lei f.d. 107-1 10 și 41,72 lei pentru testarea aleoosopică, însă Colegiul penal constată că, instanța de apel a motivat cerințele procurorului ce ține de cheltuielile judiciare, fiind expusă soluția în decizie (f.d. 16-19, vol II).

Astfel, autorul invocând prevederile art. art. 227 și 229 alin. (1) Cod de procedură penală, solicită încasarea cheltuielilor suportate pentru efectuarea raportului de constatare a expertizelor biologice, psihiatrice și raporturilor de expertiză judiciară, motivând că legea prevede ca inculpatul să suporte cheltuielile judiciare.

Potrivit art. 229 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, cu excepția sumelor plătite interpreților, traducătorilor, precum și apărătorilor în cazul asigurării inculpatului cu avocat care acordă asistență juridică garantată de stat, atunci când aceasta o cer interesele justiției și condamnatul nu dispune de mijloacele necesare. Achitarea cheltuielilor judiciare poate fi suportată și de condamnatul care a fost eliberat de pedeapsă sau căruia i-a fost aplicată pedeapsă, precum și de persoana în privința căreia urmărirea penală a fost încetată pe temeiuri de nereabilitare.

Prin urmare, se atestă că norma dată nu poartă un caracter imperativ, ci unul facultativ, lăsând la discreția instanței de a hotărî asupra chestiunii plății cheltuielilor judiciare ținând cont de împrejurările cauzei și suportării acestor cheltuieli, ori, instanța de apel în cazul dat, just a respins încasarea cheltuielilor de judecată.

Respectiv, analizând materialele cauzei și hotărârea instanței de apel, Colegiul penal nu constată vreo eroare de drept gravă ce ar afecta legalitatea hotărârii judecătorești contestate.

În baza celor expuse, Colegiul penal conchide că temeiul invocat de către procuror nu este aplicabil din punct de vedere al prezenței erorilor de drept, care ar da temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării hotărârii contestate și, potrivit legii, se dispune inadmisibilitatea recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar, declarat de procurorul în Procuratura de Circumscripție Bălți, Liliana Pasat, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 28 noiembrie 2018, în cauza penală în privința lui **Țugui Radu XXX**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la **26 aprilie 2019**.

Președinte:

Iurie Diaconu

Judecători:

Ion Guzun

Liliana Catan